

Motion till riksdagen 2019/20:1263

av **Fredrik Lundh Sammeli (S)**

Ett rejält kunskapslyft för barn och lärare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett kunskapslyft för barn för att stärka deras kunskaper om sina egna rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av återkommande utbildningar riktade mot alla som jobbar med barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en särskild satsning på lärare för att ge kunskap gällande FN:s barnkonvention samt metoder att jobba med för att säkerställa barns rätt till inflytande och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta barn- och ungdomsorganisationers betydelse för att öka kunskaperna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När denna motion skrivs är det mindre än 100 dagar kvar tills FN:s konvention om barns rättigheter blir svensk lag. Med snart 30 år sedan vi som ett av världens första länder ratificerade konventionen är det nu dags att ta nästa tydliga och viktiga steg i stärkandet av barns rättigheter i vårt land.

Samtidigt är det viktigt att arbetet med att lyfta kunskapen om hur man jobbar med barns rättigheter parallellt med lagstiftningsprocessen pågår i en rad myndigheter. Ska lagen bli verklighet och inte bara på pappret, utan också i verkligheten, göra den skillnad barn förtjänar, så är en kunskaphöjning i hela samhället helt avgörande.

Myndigheter och det offentliga Sverige borde, med närmare 30 år med barnkonventionen ratificerad och med portalparagrafen om barns bästa i främsta rummet, ha kommit bra mycket längre. Inte minst när det gäller barns rätt att höras, vara delaktiga

och ha inflytande i frågor som berör dem. Sverige är ett av världens bästa länder att växa upp i, men vi borde ha kommit bra mycket längre under dessa år i frågan om barns rättigheter.

Därför är kunskapslyftet som genomförs med Myndighetssverige och landets kommuner samt regioner viktigt. Men det räcker inte med det. Det krävs ett lika stort kunskapslyft hos barnen själva. För att kunna ställa krav och stå upp för sina rättigheter måste man i grunden känna till dem. Alltför många barn har aldrig fått utbildning i eller ens information om FN:s barnkonvention. Det visar undersökningar från barnrättsorganisationen Unga Örnar.

Under de första tio åren med barnkonventionen sattes det av pengar för att olika frivilligorganisationer skulle kunna sprida kunskap om barnkonventionen till landets skolelever. Skolmaterial togs fram och en rad olika insatser bidrog till att 90-talets barn fick en ökad kunskap om sina rättigheter. I dag finns inte samma möjlighet och stöd till barnrättsorganisationerna. Barnrättskommittén har också i den svenska granskningen lyft fram kritik mot den låga kunskapsnivån bland barn och ungdomar om barnkonventionens innehåll. Kunskapen om barns rättigheter bland lärarna är också alltför låg.

Detta är en utveckling som måste brytas. Alla barn har rätt till kunskaper om sina rättigheter. En väg är att stärka skrivningarna i skolans styrdokument så att elever under sin skoltid blir utbildade i barnkonventionen. Här är lärarna en helt avgörande yrkesgrupp för att förverkliga innehållet i FN:s konvention om barnets rättigheter, och möjligheterna att ge såväl blivande som redan verksamma lärare mer kunskap i dessa frågor bör ses över. Men det räcker inte med skolan. När barnkonventionen nu blir lag bör Sverige överväga att införa regelbundna utbildningar om barnets rättigheter för alla som jobbar med eller för barn. Det är en rekommendation från FN som man gett Sverige såväl år 2005 som år 2015.

Samtidigt behöver man likt de första åren på 90-talet också överväga att se över möjligheten att stärka barn- och ungdomsorganisationer så att de kan vara en aktiv del i den folkbildning som nu kommer att behövas. Det är grundläggande att varje barn känner till sina rättigheter och lär sig mer om dem. I samband med att Sverige inkorporerar barnkonventionen behövs ett kunskapslyft för att ge alla barn rätt till kunskap om sina rättigheter.

Fredrik Lundh Sammeli (S)